

07.01.2015

Stj/1

§ 36

Valtuutettu Tuomo Valokaisen toivomusponsi lasten ja nuorten psykoterapioiden saatavuudesta

HEL 2014-007789 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 4.6.2014 hyväksymän toivomusponnen (Tuomo Valokainen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnin ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 HUSin lausunto 29.9.2014_

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

HUS

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seurantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuutta edelleen edesauttaa lasten ja nuorten psykoterapiaan pääsyä riittävän nopeasti (Tuomo Valokainen)".

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnin ehdottajalle kirjallinen

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnin hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että helsinkiläisten lasten ja nuorten psykoterapioista vastaa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, minkä vuoksi asiasta on pyydetty liitteenä olevat HYKSiin nuorisopsykiatrian klinikkaryhmän ja lastenpsykiatrian klinikkaryhmän johtajien lausunnot.

Nuorten psykoterapiat

HYKSiin nuorisopsykiatria hoitaa 13 - 17-vuotiaita nuoria. Psykososiaaliset hoitomuodot, mm. erilaiset psykoterapiat, muodostavat hoidon pääosan. Sisäistä palvelutuotantoa täydentävissä ostopalveluissa HYKSiin ostama psykoterapia kohdistuu pääosin 13 - 15-vuotiaisiin ja 16 vuotta täyttäneet ohjataan pääasiassa Kelan kustantaman psykoterapian piiriin.

Vuonna 2010 HYKSiin on perustettu psykososiaalisten hoitojen osaamiskeskus. Sen keskeisimpinä tehtävinä on kehittää HUS-psykiatriaan yhtenäinen menettelytapa psykoterapian tarpeen ja soveltuvuuden arviointiin, hoidon tuloksellisuuden seuranta, psykoterapian vaikuttavuuden arviointi sekä psykoterapiaan ja psykososiaalisiin hoitoihin liittyvä tutkimustyö. Nykyisin HYKSiin seurataan systemaattisesti ostopalvelu- ja Kela-psykoterapioita. Alle 16-vuotiaille nuorille haettujen psykoterapioiden määrä on pysynyt melko samana viimeisen kolmen vuoden ajan.

Rakenteellisten uudistusten myötä nuorisopsykiatrinen avohoito kykenee vastaamaan nuorten tarpeisiin nopeasti ja tarjoamaan psykoterapiaa HYKSiin omana tuotantona kasvaneilla avohoidon resursseilla. Kehittämistyön ansiosta nuoret ovat alkaneet saada oikea-aikaista, harkittua psykoterapiahoitoa ja hoidon seurantaa. Potilasmäärät ja ostopalveluna psykoterapiaan ohjattavien nuorten määrät ovat HYKS-nuorisopsykiatriassa valtakunnallisessa vertailussa suuria.

Lastenpsykiatria (0 - 12-vuotiaat)

HYKS-lastenpsykiatria aloitti vuonna 2009 psykoterapioiden hankinnan uudelleen organisoinnin, jonka tavoitteena oli hoitoaiheiden mukaisen hoidon tarjoaminen ja tasavertainen hoitoon pääsy kohtuullisessa ajassa. Myös HYKSiin lastenpsykiatrian omana toimintana annettavaa psykoterapiaa on kehitetty ja henkilöresurssia kohdennettu siten, että psykoterapiaa on voitu tarjota myös niille lapsille, joille ostopalveluna saatavissa oleva hoito ei ole paras vaihtoehto.

07.01.2015

Stj/1

HYKS-lastenpsykiatrian tavoitteena on edelleen lisätä ja monipuolistaa hoidon tarjontaa ja käyttää sitä lääketieteellisin indikaatioin eli silloin kun lapsen psyykinen häiriö ja elämän olosuhteet ovat sellaiset, että psykoterapeuttisella hoidolla on odotettavissa parannusta lapsen toimintakykyyn ja oireisiin.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 HUSin lausunto 29.9.2014_

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

HUS

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.12.2014 § 413

HEL 2014-007789 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Psykoterapia on terveydenhuollon tavoitteellista ammatillista toimintaa, joka tähtää psyykkisen terveyden ja toimintakyvyn lisäämiseen. Psykoterapia on vuorovaikutuksellinen, teoreettiseen tietämykseen perustuva ja tehokas mielenterveyden häiriöiden ja psyykkisten ongelmien hoito- ja kuntoutusmuoto.

Helsingiläisten lasten ja nuorten psykoterapioista vastaa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, minkä vuoksi asiasta on pyydetty Hyksin

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.01.2015

Stj/1

nuorisopsykiatrian klinikkaryhmän ja lastenpsykiatrian klinikkaryhmän johtajien lausunnot.

Nuorten psykoterapiat

Hyks nuorisopsykiatria hoitaa 13–17 -vuotiaita nuoria. Pääosan hoidosta muodostaa psykososiaaliset hoitomuodot, mm. erilaiset psykoterapiat. Sisäistä palvelutuotantoa täydentävissä ostopalveluissa Hyksin ostama psykoterapia kohdistuu pääosin 13–15 -vuotiaisiin ja 16 vuotta täyttäneet ohjataan pääasiassa KELA:n kustantaman psykoterapian piiriin.

Vuonna 2007 Hyks nuorisopsykiatriassa alkoi ostopalvelopsykoterapioiden arviointiin, seurantaan ja yhteistyön parantamiseen liittyvä hanke. Vuodesta 2010 systemaattisen arvioinnin kehittäminen on ollut jatkuvaa.

Vuonna 2010 Hyksiin perustettiin psykososiaalisten hoitojen osaamiskeskus. Sen keskeisimpinä tehtävinä on kehittää HUS-psykiatriaan yhtenäinen menettelytapa psykoterapian tarpeen ja soveltuvuuden arviointiin, hoidon tuloksellisuuden seuranta, psykoterapian vaikuttavuuden arviointi sekä psykoterapiaan ja psykososiaalisiin hoitoihin liittyvä tutkimustyö. Nykyisin Hyksissä seurataan systemaattisesti ostopalvelu- ja Kela-psykoterapioita.

Alle 16-vuotiaille nuorille haettujen psykoterapioiden määrä on pysynyt kohtalaisen samana viimeisen kolmen vuoden ajan. Määrä on kuitenkin avohoidon kehittämisen myötä alempi kuin ennen vuotta 2010. Uusia psykoterapioita on alkanut suhteellisesti hiukan enemmän.

Keskusteluun perustuvien psykoterapioiden osalta muiden kuin psykodynaamista psykoterapiaa tarjoavien psykoterapeuttien määrä on pieni, mikä osittain rajoittaa psykoterapioiden saatavuutta.

Ostopalvelopsykoterapiaa on ostettu vuotta 2010 edeltävään tasoon verrattuna rahallisesti noin puolet vuotta 2010 edeltävään aikaan verrattuna. Tähän on päästy em. suurilla rakenteellisilla uudistuksilla, joissa nuorisopsykiatrinen avohoito kykenee vastaamaan nuorten tarpeisiin nopeasti ja tarjoamaan psykoterapiaa Hyksin omana tuotantona kasvaneilla avohoidon resursseilla. Tehdyn kehittämistyön seurauksena nuoret ovat alkaneet saada oikea-aikaista, harkittua psykoterapiahoitoa ja hoidon seurantaa. Potilasmäärät ja ostopalveluna psykoterapiaan ohjattavien nuorten määrät ovat Hyks nuorisopsykiatriassa valtakunnallisessa vertailussa suuria.

Lastenpsykiatria (0–12 -vuotiaat)

Psykoterapiaan pääsy on ollut aikaisemmin epätasa-arvoista, sattumanvaraista ja usein hidasta. Vuonna 2009 Hyks lastenpsykiatria aloitti psykoterapioiden hankinnan uudelleenorganisoinnin, jonka tavoitteena oli hoitoaiheiden mukaisen hoidon tarjoaminen ja tasavertainen hoitoon pääsy kohtuullisessa ajassa. Myös Hyksin lastenpsykiatrian omana toimintana annettavaa psykoterapiaa on kehitetty ja henkilöstöresurssia kohdennettu siten, että psykoterapiaa on voitu tarjota myös niille lapsille, joille ostopalveluna saatavissa oleva hoito ei ole paras vaihtoehto.

Psykoterapiaan pääsy ei edelleenkään ole täysin tasa-arvoista, vaan lapsen asuinpaikka ja äidinkieli vaikuttavat siihen, kuinka helppoa on löytää soveliaista terapeuttia. Tilanne on kuitenkin olennaisesti parantunut vuodesta 2008. Hyks lastenpsykiatrian tavoitteena on edelleen lisätä ja monipuolistaa hoidon tarjontaa ja käyttää sitä lääketieteellisin indikaatioin eli silloin kun lapsen psyykkinen häiriö ja elämän olosuhteet ovat sellaiset, että psykoterapeuttisella hoidolla on odotettavissa parannusta lapsen toimintakykyyn ja oireisiin.

Suomessa lasten ja nuorten psykoterapian voimavarat ja potilaat ovat viime vuosina lisääntyneet nopeasti ja kansainvälisessä vertailussa terapiaresursseja on paljon. Hyksissä tehty kehitystyö edesauttaa lasten ja nuorten pääsyä psykoterapiaan riittävän nopeasti.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Psykososiaalisten hoito- ja tukimuotojen ohella oikea-aikainen, oikein kohdistettu ja oikeantyyppinen psykoterapia lisää psyykkistä hyvinvointia ja terveyttä."

18.11.2014 Pöydälle

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi